

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslavijo 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Aca Stanojević rešuje radikale

Borba za notranjega ministra. — Medsebojne grožnje pašičevcev in uzunovičevcev. — Važne avdijence in konference. — Zadnji poskus kompromisa. — Boža Maksimović kot daritveno jagne.

Beograd, 12. aprila. V političnem življenju je zavladala skoraj popolna tišina. Pozornost javnosti je posvečena predvsem mednarodnemu kongresu bizantologov, ki je bil včeraj na svečan način odprt v Beogradu. V opozicijskih krogih se hudo mušeno namigava, da se je gosp. Uzunović s posebno vneto posvetil dogodkom na kongresu, da na ta način odvrne pozornost od sebe in vsaj za nekaj dni zavleče rešitev notranjopolitične krize in demisijske vlade, ki jo z vso odločnostjo zahtevajo pašičevci.

Včeraj popoldne je precejšnja pozornost vzbudila ponovna avdijenca prosvetnega ministra Velje Vukičevića, o katerem se splošno sodi, da bo sestavil novo vlado. V vladnih krogih se sicer zatrjuje, da je bila njegova avdijenca v zvezi izključno le z bizantološkim kongresom, česar pa nikdo ne veruje, ker je to tretja avdijenca, ki jo v vladnih vrstah utemeljuje s tem kongresom.

Veliko senzacijo je vzbudila tudi dveurni konferenca med dr. Srškim in Božo Maksimovićem. Na tej konferenci se je razpravljalo izključno le o političnem položaju in se zato te konferenci pripisuje v političnih krogih posebno važnost. Iz poučenih krogov se doznava, da Maksimović odločno odklanja zahtevo, naj bi se pred 19. aprilom podal demisijo, ampak se hoče v Narodni skupščini braniti kot minister notranjih zadev. S tem baje soglašala tudi ministrski predsednik Uzunović, ki ne namerava podvesti dotlej nobenih korakov, ki bi vodili do spremembe sedanjice vlade.

Sinoči je na poziv radikalnega kluba dospel v Beograd znani prvak radikalne stranke Aca Stanojević. Po zatrdilu radikalnih poslancev je njegov prihod v zvezi z definitivno odločitvijo pašičevcev glede postopanja o priliki razprave o obtožnici proti Boži Maksimoviću.

Na vesti, da hočejo pašičevci prisiliti Uzunovića k demisiji cele vlade in da bodo glasovali v Narodni skupščini

za obtožbo Bože Maksimovića, odgovarjajo uzunovičevci z grožnjo, da bodo obtožili najuglednejše pašičevce radi korupcije. Zatrjujejo, da imajo v rokah dokumente, ki bodo pašičevce do kosti razgalili in tako kompromitirali, da se bodo enkrat za vselej morali umakniti iz politične arene.

Beograd, 12. aprila. Prihod starega prvaka radikalne stranke Ace Stanojevića v Beograd je vzbudil v vsej politični javnosti neobičajno zanimanje. Aca Stanojević je prispel v Beograd v spremstvu Krste Miletića in Miljutina Dragovića, ki sta znana kot izrazita pašičevca. V radikalnih vrstah je postalo za to izredno živahno in pričakujejo, da se prično tekom današnjega dneva razščitovati razmere v stranki. V hotelu Pariz, glavnem stanu radikalne stranke, je imel danes dopolne Aca Stanojević daljše konference z uglednimi pristaši Pašičev skupine.

Situacija v radikalni stranki je trenutno ta, da skuša Ilija Mihajlović posredovati med eno in drugo skupino ter doseči kompromis, ki naj bi obstojal v tem, da Boža Maksimović kot notranji minister odstopi, da pa ostane Nikola Uzunović predsednik vlade. Ta kompromis bi omogočil, da bi se pritegnila v vlado Demokratska zajednica, ki edina vstraja pri zahtevi, da se Boža Maksimović umakne.

Posebno pozornost vzbujajo v političnih krogih današnje avdijence na dvoru. Najprej je odšel na dvor notranji minister Boža Maksimović, ki je ostal v avdijenci pri kralju celih dve uri od 10.30 do 12.30. Po avdijenci notranji minister ni hotel dati novinarjem nikakih pojasnil o avdijenci. Boža Maksimović je po avdijenci posetil ministrskega predsednika, pri katerem je ostal nad pol ure.

Za danes ob 10. dopoldne napovedana seja zakonodajnega odbora, na kateri naj bi se nadaljevala razprava o zakonu o centralni upravi, se ni mogla vršiti, ker ni bilo prisotnih zadostno število poslancev. Seja je odgodena do 19. t. m. ob 15.

Obnovljena borba za jadransko železnico

Gospodarski krogi se boje, da je bilo novo dolarsko posojilo sklenjeno pod zelo neugodnimi pogoji. — Vlada se je baje odločila za progo Beograd-Kotor.

Beograd, 12. aprila. V tujakšnih političnih in gospodarskih krogih se najete novega posojila v Ameriki, ki je bilo te dni sklenjeno in razpisano, presoja zelo skeptično. V poučenih krogih se zatrjuje, da so pogoji za to posojilo zelo neugodni in da vlada baš radi tega drži podrobno v strogi tajnosti. Komunikacije, ki ga je izdalo pred par dnevi finančno ministrstvo, je zelo kratke in se omejuje le na konstatacijo, da je sklenjeno 30 milijonsko dolarsko posojilo ter da je bil odziv na podpisovanje zelo živahen. Baš to pa vzbujala sum, da so pogoji za ameriške finančnike skrajno ugodni, za državo pa težki.

V zvezi s tem se doznava, da bo 15 milijonov dolarjev določenih za zgradbo jadranske železnice. Ker obstojata tozadevno tri variante, vlada v zainteresiranih krogih veliko zanimanje, za katero traso se bo vlada odločila. To zadevno je bilo opazeno v zadnjih dneh že več intervencij. Zatrjuje se, da je v načelu že odobrena zgraditev te proge z izhodom na Kotor, dočim bi dobil Split le stransko zvezo z glavno progo, ki pa se bo zgradila še le potem, ko bo glavna proga že dokončana. V srednji Dalmaciji, ki je baš od te proge pričakovala velik gospodarski napredek, vlada radi tega razumljivo razburjenje. Zatrjuje se, da je radi tega nastal tudi spor v radikalnem klubu, ker zahtevajo dalmatinski radikali, da se proga zgradi z izhodom na Split. Vlada je v veliki zadregi in se bo skušala izmotali na ta način, da bo prepustila odločitev železniškemu odboru, odnosno železniški konferenci, ki izdeluje načrt zakona o zgradbi železniških prog. Dalmatinski poslanci nameravajo vprašanje jadranske železnice sprožiti na prihodnji seji Narodne skupščine, da bi se tako o tem vprašanju razpravljalo pred najširšim in edino kompetentnim forumom.

tjuje se, da je v načelu že odobrena zgraditev te proge z izhodom na Kotor, dočim bi dobil Split le stransko zvezo z glavno progo, ki pa se bo zgradila še le potem, ko bo glavna proga že dokončana. V srednji Dalmaciji, ki je baš od te proge pričakovala velik gospodarski napredek, vlada radi tega razumljivo razburjenje. Zatrjuje se, da je radi tega nastal tudi spor v radikalnem klubu, ker zahtevajo dalmatinski radikali, da se proga zgradi z izhodom na Split. Vlada je v veliki zadregi in se bo skušala izmotali na ta način, da bo prepustila odločitev železniškemu odboru, odnosno železniški konferenci, ki izdeluje načrt zakona o zgradbi železniških prog. Dalmatinski poslanci nameravajo vprašanje jadranske železnice sprožiti na prihodnji seji Narodne skupščine, da bi se tako o tem vprašanju razpravljalo pred najširšim in edino kompetentnim forumom.

SVETOVNA GOSPODARSKA KONFERENCA

Zeneva, 12. aprila. V Zenevi se vrše velike priprave za svetovno gospodarsko konferenco, ki se sestane dne 4. maja pod predsedstvom bivšega belgijskega ministrskega predsednika Theunisa v prostorih Društva narodov. Kakor se zatrjuje, bodo vse obravnave, tako v plenumu, kakor tudi v poedinih odborih, javne. Konferenca bo trajala tri dni do štiri tedne ter se je bo udeležilo okrog 200 delegatov in več sto ekspertov. Konferenca bo najprej razpravljala o splošnem gospodarskem položaju Evrope, nato pa se bo zlasti obširno bavila s problemi tarifne in trgovske politike, pri čemer bo posvečena posebna pažnja vprašanju trgovin in kartelov.

VOLILNA REFORMA NA BOLGARSKEM

Sofija, 12. aprila. V političnih krogih se zatrjuje, da bo še tekom letošnje jeseni v sobranju sprejet novi volilni zakon. Volilne v sobranju se bodo bržkone vršile prihodnjo pomlad. Novi volilni zakon temelji na uninominalni volitvi poslancev po okrajih.

POLITIČEN NAPAD NA SODNIKA

Beograd, 12. aprila. Včeraj jutraj je neki seljak iz Kosmaja napadel predsednika beogradskega okrožnega sodišča Veljo Markovića in ga težko ranil Markovića so morali takoj prenesti v bližnjo lekarno, kjer so mu nudili prvo pomoč. Seljaka je orožništvo aretiralo. Izjavil je, da je napadel Markovića radi tega, ker je izvedel, da je Marković radikal in da zaradi tega noče rešiti neke njegove tožbe.

SPLOŠNA STAVKA V AMERIKI?

Newyork, 12. aprila. Za v četrtek je sklicano v Newyork veliko delavsko zborovanje, na katerem bo sprejet sklep, da se proglasi po vsej Ameriki generalna stavka, če oba na smrt obsojena italijanska komunisti dotlej ne bosta pomiloščena. Akcija za pomilostitev se vrši po vsej Ameriki. Po vseh Zedinjenih državah se pobirajo podpisi na prošnjo za pomilostitev. Ko bo podpisanih 1 milijon ljudi, bo prošnja izročena predsedniku Zedinjenih držav. (Glej tudi članek na 4. strani.)

Kontrolna komisija za albansko mejo

Pred začetkom meritornih pogajanj z Italijo. — V našem zunanjem ministertvu so optimistični. — Formiranje nemško-angleško-francoske kontrolne komisije za albansko mejo.

Beograd, 12. aprila. Pričetek meritornih pogajanj med Jugoslavijo in Italijo o likvidaciji albanskega spora se je radi obiska madžarskega ministrskega predsednika v Rimu zavlekel. V tujakšnih krogih se računa, da se bodo pogajanja pričela še tekom tega tedna. Včeraj je bil odposlan v Rim poseben kurir, ki je ponesel našemu rimskemu poslaniku Rakiću instrukcije zunanjega ministertva. Kakor se doznava iz vladnih krogov, zahteva Jugoslavija, da se albansko vprašanje temeljito razčisti in se na ta način prepreči v bodoče vsi eventualni novi konflikti. Spričo dejstva, da so se velesile tokrat precej odločno postavile na stran Jugoslavije in odklonile italijanske ekspanzivne težnje, se računa, da bo Italija pri teh pogajanjih ostala v svojih zahtevah zmerna ter ne bo s pretiranostjo že v naprej onemogočala uspeha pogajanj.

Sporazumno med velesilami in vsemi tremi prizadetimi vladami je bila te dni formirana posebna tkzv. albanska komisija, ki bo stopila v akcijo v slučaju kakega novega konflikta. To komi-

sija tvorijo angleški in francoski ataše v Beogradu in član nemškega poslanstva v Beogradu. Funkcije komisije niso točno opredeljene, marveč se je ugotovilo le splošni modus procedendi. Komisija bo v slučaju kakih zapletljivih na albanski meji odšla na lice mesta, da ugotovi dejanski stan. Odločitev o tem, kdaj naj komisija stopi v funkcijo, se je prepustila posebnemu gremiju, ki ga tvorijo angleški, francoski in nemški poslani v Beogradu in ki bo v slučaju neposredne nevarnosti ali pa na zahtevo ene izmed prizadetih držav sklepal o tem, ali naj komisija nastopi ali ne. Podrobnejše instrukcije bodo dobili poslani od svojih vlad. Na to rešitev albanske komisije so pristale tako jugoslovanska, kakor tudi italijanska in albanska vlada.

Berlin, 12. aprila. Angleški, nemški in francoski poslanik v Beogradu so oficijelno obvestili jugoslovensko vlado o formiranju preiskovalne komisije ter ji obenem sporočili, da bo komisija v kratkem odpotovala na albansko mejo ter pričela s preiskavo.

Italija zapleta v svoje mreže tudi Poljsko

V dogovoru z Rimom bo grof Bethlen potoval tudi v Varšavo. — Akcija za pripojitev Slovaške k Madžarski. — Nevarnost novih zmed v Srednji Evropi.

Dunaj, 12. aprila. V tujakšnih diplomatskih krogih se doznava, da bo odpotoval madžarski ministrski predsednik grof Bethlen v najkrajšem času v Varšavo. Tudi to potovanje je v zvezi s pričetkom madžarske zunanje politične akcije, ki je bila inspirirana iz Rima. Grof Bethlen bo po nasvetu Mussolinija skušal pridobiti maršala Pilsudskega za angleško - italijansko orijentacijo. V zvezi s tem potovanjem pa je tudi akcija Madžarske za zopetno priklopitev Slovaške k Madžarski. Na Poljskem se nahaja kader slovaških emigrantov pod vodstvom prof. Jedličke, ki izdaja svoj list »Samostanost«, v katerem propagira zedinjenje Slovaške z Madžarsko. Madžarska to gibanje moralno in materijalno podpira.

Kakor se v tujakšnih diplomatskih krogih zatrjuje, se je grofu Bethlenu s pomočjo Italije posrečilo prepričati angleške vodilne kroge, da tvorijo Slovaška središče boljše agitacije in da je zato potrebno, da dobi Madžarska in Poljska skupno mejo, da bi lahko tem uspešneje vodili borbo proti boljševikom. V tujakšnih diplomatskih krogih se sodi, da je računati meseca maja v Srednji Evropi za važnimi političnimi dogodbi, ki bodo rodili dalekosežne posledice. Za vsi temi načrti pa tiči Italija, ki hoče za vsako ceno zmanjšati vpliv Male Antante ter preko Madžarske ustvariti novo konstelacijo v Srednji Evropi v skladu z anglo - italijanskimi interesi.

Pripojitev Kastva in Krka h karlovški oblasti

Karlovac, 12. aprila. Oblastna skupščina za primorsko - krajiško oblast je soglasno sprejela predlog za pripojitev otoka Krka k primorsko - krajiški oblasti. Istotako je sprejela tudi pripojitev Kastava, a samo z glasovi radičevcev, radikalov in enega davidovičevca proti glasovom samostojnih demokratov, ki so nastopili proti priključitvi iz tehničnih razlogov. Protokol in prošnja prebivalcev Kastva niso bili pravilno sestavljeni in dovolj jasni. O pripojitvi Raba in Paga se ni govorilo, ker omenjena otoka, odnosno obine doslej še niso položile tozadevne prošnje oblastni skupščini. Predstavnik obeh otokov so se izrazili za priključitev samo za slučaj, ako se za sedež oblasti določi Sušak. V ostalem se bosta tudi ta dva otoka do 28. t. m. izjavila, ker tega dne po ustavi poteče rok za provedbo izprememb v mejah oblasti. Primorsko - krajiška oblast ima doslej 62 poslancev, z novimi priključitvami pa bi jih imela 65. Zaključek o pripojitvi Kastva in Krka se dostavi ministrskemu svetu v odobritev. S tem bi Ljubljana izgubila radičevskega poslanca iz Kastva g. Antona Širolo.

Obsodba bančnega roparja

Zagreb, 12. aprila. Pred zagrebškim sodiščem se je včeraj vršila razprava proti 23 letnemu vojaškemu beguncu Stanislavu Canjku, ki je dne 21. januarja zvečer z revolverjem nastopil v Mednarodni banki ter hotel izsiliti pol milijona dinarjev. Na poskušnem bezu je nato obstrlil kavar-narja Derića in kolporterja Magistra. Poleg tega delikta je bil Canjko obtožen vloga v stanovanje privatnega uradnika Ledererja, kjer je prejšnji večer poleg drugih vrednosti ukradel tudi dragoceno tobacnico, vredno 5000 Din. Stanislav Canjko, ki je že z 18 let radi tatvine predsedel dve leti ječe v Mitrovici, je svoje zločine skesano priznal.

Danes je bila razglašena obsodba. Canjko je obsojen radi tatvine, ropu, javnega nasilja in zoperstavljanja državni oblasti na 12 let težke ječe, plačilo odškodnine Francu Magistru v znesku 10.000 Din in povračilo sodnih stroškov.

Podpirajte podporno društvo slepih

Konferenca Male antante bo v Bukarešti

Bukarešta, 12. aprila. Z ozirom na to, da rumunski zunanji minister radi boleznij kralja ne more potovati v inozemstvo, se vrše med Bukarešto, Beogradom in Prago razgovori, da bi se prihodnja konferenca Male antante mesto na Češkoslovaškem, kakor je bilo prvotno določeno, vršila v Bukarešti. Dnevni red konference je že sestavljen in obsega 10 točk. Med drugim bosta Rumunija in Češkoslovaška apelirali na jugoslovensko vlado, naj bo pri predstojećih pogajanjih z Madžarsko opreznost in naj predvsem pazi na to, da bo primerno zaščitila skupne interese Male antante.

Rusko-kitajski konflikt

Moskva, 12. aprila. Sovjetski poslanik v Pekingu je danes izročil kitajski vladi noto svoje vlade, v kateri ugotavlja dogodke na teritoriju sovjetskega poslanstva v Pekingu ter naglašja, da izjaha iz vseh teh dogodkov, da hočejo inozemski imperijalisti, katerim služi kitajska vlada le za dobrodošlo orodje, zapleti sovjetsko Rusijo in Severno Kitajsko v oborožen konflikt. Dokler kitajska vlada ne izprazni vsega teritorija sovjetskega poslanstva, ne izpusti aretiranih nameščencev in ne nudi primerne zadoščenja, se sovjetski poslanik ne vrne na svoje mesto in ga je smatrati za odpoklicanega.

Na včerajšnjem 13. vserskem sovjetskem kongresu je označil predsednik sveta ljudskih komisarijev Rykov odpoklic pekinškega poslanika za prelom diplomatskih odnosov med sovjetsko Rusijo in Kitajsko.

NASTOP NAŠEGA ATENSKEGA POSLANIKA

Atene, 12. aprila. Novi jugoslovanski poslanik v Atenah Miša Popović je bil včeraj sprejet v nastopni avdijenci pri predsedniku grške republike. V svojem pozdravnem nagovoru je izrazil upanje, da se bodo odnosaji med obema sosednima državama še bolj poglobili in utrdili. Predsednik republike je izrazil svoje zadovoljstvo, da je imenovan za poslanika polnomočni minister in naglasil, da tvorijo skupni interes in politični cilj trdno bazo za okrepitev in čim tesnejše sodelovanje obeh držav.

Aretacije nacionalistov v Mariboru

Maribor, 12. aprila. V zvezi z bombnim atentatom, ki je bil izvršen minuli torek v gostilniških prostorih pri Kerčku na Pesnici pri Mariboru, je mariborska policija danes aretirala člane mariborske Orjune in sicer odvnetika dr. F. Irgolića ter privatna uradnika Slavka Reja in Josipa Kavčiča. V koliko so imenovani v zvezi z omenjenim atentatom, bo pokazala še le preiskava. Aretacija je vzbudila v Mariboru veliko senzacijo.

REDUKCIJE V ŠUMARSTVU

Beograd, 12. aprila. Minister za šume in rudnike je danes podpisal ukaz, s katerim se odpuščata iz državne službe računsko oficijalna šumske direkcije v Ljubljani Julij Lavrenčič in Zmago Trček.

VOLILNO PREMIRJE NA KOROŠKEM

Celovec, 12. aprila. Politične stranke na Koroškem so sklenile medsebojno dogovor v svrhu neoviranega volilnega boja. Soglasno je bil sprejet sklep, da si stranke medsebojno ne bodo motile in preprečevale shodov, onemogočale razširjenja lepakov in letakov ter da se bodo izogibale vseh osebnih napadov in tudi v svojem tisku in poročilih ostale stvarne. Edino komunisti so ta dogovor odklonili.

Iz domače kronike

Nehvaležno samaritanstvo. — Batinški fantje.

V soboto pozno ponoči se je vračal iz mesta domov v Udmat pošten mož. Ob neki ograji je videl sloneti nekega človeka, ki je bil totalno nakresan. Povedal je le svoje stalno zavetje v neki šupi. Ko je mimo prišel še drugi mož, sta oba prišla iz usmiljenja možakarja pod pazduho in ga odnesla v šupo, kjer sta ga kot usmiljena Samaritana položila na slamo.

Zjutraj se je Jože, ki je v soboto prejel svoj zaslužek okoli 300 Din, s težko glavo prebudil. Začel je najprej tipati po žepih, če mu je ostal še kak »buraš« in kovač. Presenečen je bil. Listnica prazna, a tudi v robcu, kamor je zaval en stotak, popolna praznina. Svojo nesrečo je prijavil policijski stražnici. Ta je najprej izsledila oba Samaritana, ki sta pošteno in jasno povedala zgodbo, kako sta delavca nosila domov.

Jože je namreč v soboto prišel v gostilno nekega Dalmatincev ter tam popival v družbi dveh malopridnežev, ki sta mu potem ob ugodni priliki izmaknili 200 Din iz listnice in 100 Din iz roba.

Danes je prišel sam v javno bolnico 30-letni posestnikov sin Anton Križman iz Zagloga, občina Brezovica pri Kamniku. Tožil je, da ima teške notranje poškodbe, kakor tudi poškodbe po hrbtu in na nogah krvave podplutbe. Ponoči se je v soboto vračal domov. Na cesti ga je napadlo pet kmečkih fantov iz Doba in Krvine ter ga s krepčilo pošteno obdelalo. Tolkli so ga po hrbtu, rebrih in nogah. Vsega zbitega in nezavestnega so potem pustili ležati v občestnem jarku, kjer so ga zjutraj našli mimoidoči kmetje. Najbrže ima Križman zlomljeno kako rebro. Napadalce so orožniki že izsledili in odvedli v zapore okrajnega sodišča v Kamniku.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Effekti: investicijsko pos. 86.50, 87, Vojna škoda 342.50, 344, Zadolžnice Kranjske dež. banke 20, 22, Zastavni listi Kranjske dež. banke 20, 22, Celjska posojilnica 195, 197, 197, Ljubljanska kreditna 150, 150, Merkatilna Koečevje 99, 100, Praštediona 850, Kreditni zavod 160, 170, Trbovlje 430, Vevče 135, Stavbna družba 55, 65, »Šešir« 104, ZAGREBSKA BORZA.

Effekti: Investicijsko posojilo 86 in pol do 87, Ratna šteta 342—343, Ljubljanska kreditna 150, Hrv. eskomptna banka 104 in pol do 105 in pol, Kreditna banka, Zgb 93 do 95, Hipotekarna banka 58 in pol do 59, Jugobanka 95—95.5, Praštediona 850—805, Drava d. d. Osljek 495—520, Sečerana, Osljek 420—455, Isis d. d. 46—47, Gutman 250—275, Slavets 110, Slavonija 26—28, Trboveljska 425.5—452.50, Union 300—305, Vevče 135—140, Agraria 54—54.5.

Devize: Dunaj 800.50—803.50, Berlin 1350—1353, Italija 274.44—276.44, London 276.20—277, Newyork ček 56.75—56.95, Pariz 222.75—224.75, Praga 168.30—169.10, Curih 10.94—10.97.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih: Beograd 9.13, London 25.2475, Newyork 519.875, Pariz 20.36, Dunaj 73.

— Trst: Beograd 36.14, London 99.95, Curih 36.40

To in ono

Dva nesrečna Italijana ...

Dva nesrečna Italijana, prav pregrešnega srca, sta na gavge b'la peljana... — tako nekako se glasi narodna popevka.

Taka dva nesrečna Italijana po imenu Sacco in Vauzetti sta se zagovarjala te dni pred sodiščem v Bostonu v Ameriki. Sacco in Vauzetti sta bila pred šestimi leti prijeta radi umora nekega bančnega sluga, katerega sta oropala. Porota ju je obsodila na smrt. Justifikacija pa je bila odgodena, ker se je baje javil resnični morilec sam in skušal dokazati nedolžnost obeh Italijanov. Sodišče pa je bilo mnenja, da sta Sacco in Vauzetti faktična krivca in je odklonilo revizijo procesa, pač pa je bila smrtna obsodba že dvakrat potrjena.

Italijani v Ameriki se seveda silno trudijo, da bi rešili svoja rojaka električnega stola in uspelo jim je doseči revizijo procesa. Pred sodiščem v Bostonu se je vršila sedaj nova razprava proti nesrečnim Italijanoma. Kljub temu, da sta oba svedčeno zatrjevala, da sta nedolžna, ju je sodišče znova obsodilo na smrt.

Justifikacija obeh Italijanov se bo vršila prihodnji teden v državni kaznilnici v Charlestonu. Italijani pobirajo sedaj podpise za prošnjo, za pomilosoženje, katero nameravajo predložiti predsedniku Coolidgeju. Perspektive za obsojenca pa niso nič kaj ugodne.

Stražnik ustrelil vlomilca

V petek je doletela v Uferskem Hradišču na Moravskem zaslužena kazneni nevarnega vlomilca Antona Volařika, ki je že več let strahoval prebivalstvo bližnjih krajev. Volařik je bil že opetovano aretiran in obsojen, toda tatvine se ni mogel odvdati. Sredi januarja so ga izpustili iz ječe, kjer je prebival 18 mesecev. Že drugi dan je izvršil dva manjša vlomila in prišel zopet v ječo. Začetkom marca so ga izpustili, a žilica mu ni dala miru. Se isto noč je vlomil v Uferskem Hradišču v neko stanovanje in ukradel večjo množino obleke in perila.

V petek ponoči so slišali stanovalci hiš blizu nekega hotela v Uferskem Hradišču na dvorišču hotela ropot in pogovor dveh moških. Ker je na dvorišču skladišče konzumnega društva, so poklicali stražnika, ki je imel službo na bližnjem trgu. Stražnik je stopil na dvorišče in opazil, da sta vlomilca baš pri delu. Tisti hip je zgrabil nekdo stražnika od zadaj in ga skušal podreti na tla. Stražnik je potegnil revolver in ustrelil. Kroglja je zadela vlomilca v desno senco in izstopila na nasprotni strani glave. Vlomilec se je zgrudil m-

tev na tla. Policija je kmalu ugotovila, da je bil ustreljen Anton Volařik. Njegovega pomočnika niso mogli ujeti.

Napad v vlaku

V petek je bil izvršen v vlaku na progi Pariz-Versailles drzen roparski napad, ki se pa ni posrečil. Vlak je baš odhajal z montparnaskega kolodvora, ko je skočil maskirani napadalec na stopnice vagona I. razreda in odprl vrata kupeja, v katerem sta sedela ga. Estivalova in tajnik čilskega poslaništva v Parizu Sam del Cambo. Neznane je nameril samokres na čilskega tajnika in ga pozval, naj mu izroči ves denar. Sam del Cambo se pa ni dal tako lahko ugnati. V enem skoku je bil pri napadalcu, ki ga je hotel ukrotiti brez orožja. Napadalec je sprožil in prestrelil tajniku rokav. V naslednjem hipu je zgrabil Sam del Cambo bandita za roke in mu jih stisnil tako, da je padel revolver na tla. Razoroženi bandit je skočil iz vlaka in pobegnil.

Estivalova, ki je imela pri sebi za 40.000 frankov draguljev, je odprla druga vrata vagona in se zatekla v sosedni kupe, kjer so potniki potom zasilne zavore ustavili vlak. Neznani bandit je izginil v temno noč. Na progi so našli samo njegov samokres in čepico.

Umor in samomor

V petek zjutraj je umrl tragične smrti v neki vasi ob vznožju Visokih Tater 40letni kmet Jan Pasternak, ki ga je njegov tast Driečny zabodel z nožem, na kar je zabodel z istim nožem tudi sebe. Pasternak je krmil zjutraj živino in šel po vodo na dvorišče, ki je obema posestnikoma skupna. Ko je stal sklonjen nad vodnjakom, je stopil previdno iz staje njegov tast Driečny z dolgim nožem, ki mu ga je zasadil od zadaj v hrbet. Pasternak je imel še toliko moči, da je vstal in napravil nekaj korakov od vodnjaka, potem se je pa zgrudil in umrl. Njegov tast je zbežal na kozolec, kjer se je hotel obesiti. Ko je pa opazil, da se zbirajo na dvorišču okrog zetovega trupla vaščani, je potegnil iz žepa okrvavljeni nož, s katerim je umoril zeta, in si ga zasadil v trebuh. Zgrudil se je na tla in kmalu je odšel za zetom v večnost.

Tast in zet sta se že delj časa tožarila radi posestva, ki bi moralo biti razdeljeno. Driečny se je na grozni čin pripravljaj, kajti že pred tedni je izjavil, da se bo obesil in da mora tudi zet z njim na oni svet. Vaščani pa niso verjeli njegovim grožnjam, ker sta živela z zetom drugače v prijateljskih odnosajih. Pasternak zapušča tri nepreskrbljene otroke.

Dve ženi v borbi za moža

Poročali smo že, da se je pojavil v Italiji mož, za katerega se potegujeta dve ženi. V času pomanjkanja moških bi to ne bilo nič čudnega, ako bi ženi ne trdili, da gre v obeh primerih za zakonskega moža. Mož trdi o sebi, da je profesor Canella, ki je bil delj časa v umobolnici in je nedavno ozdravel. Žena tipografa Brunerija iz Turina pa trdi, da je dozdevni profesor njen mož. Italijanski listi priobčujejo o tem zanimivem sporu obširna poročila. — Javnost se je razdelila v dva tabora, v canelliste in bruneriste. Oba hočeta imeti odločilno besedo.

Zadnji dni je prišlo v sporu dveh žen glede skupnega moža do senzacionalnega preokreta. Neki turinski duhovnik je namreč izjavil, da je dal svoj plašč, v katerem je zadržan neki blažni neznane na pokopališču, tipografu Bruneriju. A tudi ta izjava ni prepričala Canellove soproge, da se moti. Profesorjeva soproga dobiva iz vseh krajev pisma, naj se dobro drži in naj ne verjame trditvam, da sporni mož ni prof. Canella. Dobiva tudi darila in ponudbe, naj dovoli detektivom zavzeti se za njene pravice.

Profesorjeva rodbina je obljubila 30.000 lir nagrade onemu, ki bi izsledil prof. Canello. Policija je že opetovano konfrontirala spornega moža z bivšimi prijatelji in sorodniki prof. Canelle, ki so spoznali v njem profesorja. Drugi, ki si ne upajo odkrito izreči svoje sodbe, trdijo, da je mož zelo podoben Canelli. Kako se bo spor končal, ni znano. Gotovo bo pa treba najti kak izhod iz te zagate kajti obe ženi reflektirata na moža.

Nevarni vlomilci pod ključem

V januarju je bilo vlomljeno v palačo princa Josiaša Koburškega na Dunaju, kjer so vlomilci odnesli za 80.000 dinarjev raznih dragocenosti in vrednostnih papirjev. Vlomilci so prišli in odšli iz palače po kanalu. Policija jih je tri mesece zamažala iskala. Šele 17. marca je bil aretiran v Brnu 28letni Jurij Hosner, ki se je izdal za trgovskega potnika. Hosner, ki je bival po preji na Dunaju, je bil aretiran po vlovu v okrajno bolnišnico blagajno v Kraljevem gradu, ker so oblasti domnevale, da je izvršil ta vlov s pomočjo svoje ljubice Franciške Hemalove. V Kraljevem gradu je živel Hosner pod tujim imenom. Njegova ljubica je pri zaslišanju izjavila, da ji je Hosner v Pragi prodal neke obligacije, ki so bile kot ukradene zaplenjene. Policija je kmalu ugotovila, da gre za obligacije iz koburške palače.

Brnska policija je takoj obvestila o aretaciji dunajske policijo, ki je poslala v Brno svojega uradnika. Preiskava je dognala, da je dobil Hosner od zloglasnega dunajskega žeparja Barborke nalog, naj si ogleda kobur-

ško palačo in mu sporoči, je-li mogoče vlomiti. Dunajska policija je aretirala poleg Barborke tudi njegova dva pomočnika Bauernfeindta in Kopeckega. Pri obeh so našli samokrese, s katerimi sta se hotela v zadnjem hipu ustreliti, kar je pa policija preprečila. Pri zaslišanju sta priznala, da sta prišla v koburško palačo po kanalu. Po vlovu je spremil vlomilce neki Stefan Rojko pri Vratislavi čez češkoslovaško mejo. Na Češkoslovaškem so hoteli izvršiti več vlovov, ki se jim pa niso posrečili. Med preiskavo je bila aretirana tudi Barborčina ljubica Gotthardtova. Vlomilci so hoteli vnovčiti svoj plen iz koburške palače najprej v Jugoslavijo, potem so pa predložili nekatere obligacije deželni banki v Pragi, kjer so uradniki ukradene vrednostne papirje spoznali in zaplenili.

Avtomobilska nesreča Lye Mare

Znana filmska diva Lya Mara se je te dni v Hamburgu težko ponesrečila. Lya Mara se je peljala v spremstvu svojega moža, znanega filmskega režiserja in igralca Fridrika Zelnika, z avtomobilom v atelje.

Avto je drvel z brzino 60 km na uro po gladki Bismarckovi cesti. Istočasno je privozil z Vranglove ceste drug avtomobil in se z vso silo zaletel v voz Lye Mare.

Kolizija je bila tako silna, da se je mnogo lažji avtomobil Lye Mare prevrnil in pokopal oba igralca pod seboj. Pri karambolu je dobila Lya Mara občutne poškodbe po vsem telesu, zlomila pa si je tudi desno ključnico. Prepeljali so jo takoj v bolnico. Zdravniki upajo, da bo diva kmalu okrevala. Njen mož je ostal k sreči nepoškodovan.

V Berlinu se je dogodila slična nezgoda gledališkemu igralcu Albertu Steineru, ki se je s svojo ženo peljal domov. Spotoma je avtomobil zadela ob neki voz na cesti. Radi silnega sunka je Steiner odletel v šipo avtomobila, ki se je razbila. Igralec si je obrazil obraz in roke, dočim je bila njegova žena samo malo opraskana.

Nova senzacija na Dunaju

Ni se še podela Marekova afera na Dunaju, že poročajo dunajski listi o novi senzaciji, ki zelo spominja na Marekovo afero.

Znanega dunajskega ortopeda, profesorja Lorenza in njegovega ameriškega kolego dr. Karla Kepplera toži njun bivši pacijent Herbert Judkin iz New Yorka za 900.000 dolarjev, t. j. okoli 50 milijonov dinarjev.

Judkin navaja, da sta ga Lorenz in Keppler lani v New Yorku operirala, po operaciji se pa nista pobrigala, da bi pacijent okrevaj. Več mesecev je moral ležati v mavcu, ne da bi se mogel ganiti. Zato je popolnoma ohromel, nogo so mu otrpnile, pa tudi telo je popolnoma trdo.

Na Judkinova izvajanja odgovorja dr. Keppler, ki izjavlja, da dr. Lorenz onega dne, t. j. 14. maja l. 1924., ko je bil Judkin baje operiran, sploh ni bil v Ameriki.

Profesor Lorenz, ki se je baš te dni vrnil iz Amerike, še ni podal nobene izjave. Dunajski listi so mnenja, da je zgornja vest navadna časopisna raca ameriških listov in da je inscenirana s strani ameriških zdravnikov, katerim je konkurenca slovitega dunajskega zdravnika neljuba in hočejo na ta način škodovati njegovemu ugledu.

NOGAVICE

TRADE MARK

znamko in žigom

ALS

„KLJUČ“

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Darujmo za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Mladini prepovedano!

Večni plamen ljubavi

Prekrasno filmsko delo o ljubavi in zvestobi žene... — V glavni vloga znana krasotica Norma Talmadge. — Režija: ERNEST LUBITSCH. — Pri vseh predstavah krasna godba našega priznanega prvovrstnega umetniškega orkestra! — Predstave danes ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. — Preskrbite si pravočasno vstopnice!

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 2124.

Kuhinjsko opravo

to je: emažirano posodo, kompletne kuhinjske garniture iz aluminija, vsakovrstne umivalne garniture, železne postelje, jedilno orodje ter ostale kuhinjske potrebščine dobite v priznani najboljši kakovosti in po najnižjih cenah pri trdki:

Schneider & Verovšek

trgovina z vsakovrstno železnino, orodji in stroji

v Ljubljani, Dunajska cesta 16

Makulturni papir

kg a Din 5-

prodaja uprava „Slov. Naroda“

Izletniki in sportniki, zahtevajte povsod svojo najslavitejšo svetovno znamko

„ORCO“

sir v škatlah.

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

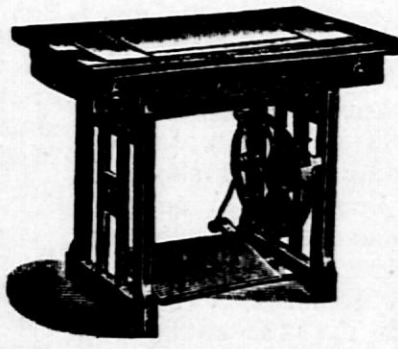
J. Petelinca **kolesa in šivalni stroji**

znamke Gritznery, Adler in Phoenix. Najlepše oreme, posamizni deli, pneumatika, igle za vse sisteme — samo v

Ljubljani 57/L

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Najnižje cene. — Tudi na mesečna odplačila.

Naprodaj imamo 4000 do 5000 kg

dobro ohranjenega sena

P. Ladstätter & sinovi, tovarna, Domžale.

Osební avtomobil

18/20 HP „Mercedes“, starejša tipa, dobro ohranjen, z odprto in zaprto karoserijo, šest sedežev — naprodaj za Din 20.000. — Cenj. ponudbe pod „Za“ 11.632 na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11. 807

Železnato vino

iz lekarne dr. G. Piccoli

Ljubljana, Dunajska cesta št. 6. krepča malokrvne, nervozne, oslabele odrasle in otroke. — Naročila se točno izvršujejo.

Mlad gospod

vojaščine prost, zmogel slovenskega, nemškega in italijanskega jezika — išče službo v pisarni ali kaj sličnega. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod „Nujno/863“ na upravo „Slov. Naroda“.

Močan deček

star 14 let, pošten in pridn — se želi izučiti mizarstva obrta, kjer bi imel hrano in stanovanje v hiši. — Ponudbe pod „Pošten/862“ na upravo „Slov. Naroda“.

Moško kolo

dobro ohranjeno — takoj na prodaj. Cena 1500 Din. — Ponudbe pod „Kolo/861“ na upravo „Slov. Naroda“.

Vrtnice

visoke in nizke, trajnice, lepo, tično grmovje, gomolje, dalije, kane, gladjole, navadne in dvojnat begonije, amarilis, tu-beroze, različne rastline in cvetlice za okras vrtnih gredic, balkonov, dvoran itd. — priporoča Ivan Štanc, vrtnar, Ljubljana, Gradišče 12. 832

Premogi, drva, koks, oglje. — „ILIRIJA“, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon št. 2820. 52/L

„Posest“

Realitna pisarna družba z o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4

Najnovejši

Seznam krajev kraljevine SHS.

uskan v latinici

je izšel in stane s poštnino vred Din 215.

Naroča se v knjigarni

Tiskovne zadrage v Ljubljani,

Prešernova ulica 54, nasproti glavne pošte.

Odvetnik

dr. Vladimir Knaflič

se je preselil in ima sedaj svojo pisarno na

Miklošičevi cesti št. 16-II.

(Bambergova hiša, kjer je Delniška tiskarna). Telefon 26-11.

Po nižani ceni.

dvokolesa, motorji, vsakovrstni otroški vozički, namestitvi deli in pneumatika. Poseben oddelk za popolno popravilo, emažiranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaj na obroke. — Ceniki franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovaška cesta št. 4

Spominjajte se Tabora!

Kje se najbolje kupi

je brez dvoma znanogleda kakovosti blaga in res nizkih cen pri

IGNAC ŽARGI

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Priporoča cenjenim odjemalcem veliko izbero raznih nogavic, rokavic površnih jopic, bluz, oblek ter razno moško, damsko in otroško perilo ter razne kravate samoveznice itd. — Velika izbira za krojače in šivilje.